

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
ФАКУЛЬТЕТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ПІДРОЗДІЛІВ
КРИМІНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ**

КАФЕДРА ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ФІНАНСОВЕ ПРАВО»

Рівень вищої освіти **перший(бакалаврський)**

Галузь знань **08 «Право»**

Спеціальність **081 «Право»**

Освітня програма **«Право (поліцейські)»**

Статус навчальної дисципліни **обов'язкова**

Мова навчання **українська**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Навчально-методичною радою
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Протокол від 31.08.2023 №12

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету
підготовки фахівців для
підрозділів кримінальної поліції
Протокол від 30.08.2023 №12

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «Право (поліцейські)»

доктор юридичних наук,

старший науковий співробітник _____

Василь БЕРЕЗНЯК

Розглянуто на засіданні кафедри цивільного права та процесу факультету
підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції.

Протокол від 29.08.2023 № 29

Фінансове право // Робоча програма навчальної дисципліни. Дніпро:
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2023. – 21 с.

РОЗРОБНИК/РОЗРОБНИКИ:

1. **Кристина РЕЗВОРОВИЧ** – завідувач кафедри цивільного права та процесу ФПФПКП Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, Кандидат юридичних наук;
2. **Аліна Ділігул** – доцент кафедри цивільного права та процесу ФПФПКП Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

1. Завідувач кафедри цивільного, трудового та господарського права юридичного факультету Дніпровського національного університету ім. Олеся Гончара, доктор політичних наук, кандидат юридичних наук, доцент **Ігор АЛЕКСЕЄНКО**
2. Керівник Адвокатського бюро «Хрипунова Дениса Григоровича» **Денис ХРИПУНОВ**

Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної дисципліни

Навчальний рік	Дата засідання кафедри, протокол – розробника РПНД	Зміст змін	Підпис завідувача
20__/20__			

20__/20__			
20__/20__			
20__/20__			
20__/20__			

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів ЄКТС	3	
Загальна кількість годин:	90	
Рік підготовки:	4	
Семестр:	8	
Лекції	16	
Семінарські	14	
Практичні		
Самостійна робота	60	
Індивідуальні завдання (курсова робота):		
Підсумковий семестровий контроль:	залік	

* **Робоча програма навчальної дисципліни (РПНД)** розробляється на повний цикл навчання за навчальною дисципліною, тобто зазначаються усі семестри викладання за ОП, якщо дисципліна викладається декілька років.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Метою вивчення навчальної дисципліни «Фінансове право» є набуття та поглиблення знань щодо інститутів загальної та особливої частини фінансового права, глибоке засвоєння теоретичного матеріалу, усвідомлення безумовного виконання у майбутній практичній діяльності норм фінансового законодавства; формування у здобувачів вищої освіти вміння чітко орієнтуватися в чинному законодавстві, тлумачити нормативно-правові акти та вміло застосовувати їх в реальних умовах своєї майбутньої професійної діяльності.

Складовими мети є:

навчальна – забезпечити формування сталої системи знань у галузі публічних фінансів у процесі становлення сучасного висококваліфікованого фахівця-юриста;

розвиваюча – удосконалювати систему правових знань, формувати уміння аналізувати та синтезувати інформацію, виробляти навички самостійного пізнання та сомоудосконалення;

виховна – формувати ціннісні орієнтири відповідно до ідеалів гуманізму, демократії, соціальної справедливості, поваги до особистості; виховувати активну громадянську позицію; сприяти усвідомленню ролі та значення юридичної діяльності в розбудові та зміцненні української держави; формувати у майбутніх юристів правосвідомість та правову культуру.

Вивчення дисципліни забезпечує формування компетентностей за освітньою програмою:

Інтегральна компетентність – Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.

Загальні компетентності: відсутні.

Спеціальні (фахові) компетентності:

1. СК9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.
2. СК20. Здатність документувати та припиняти загальнокримінальні злочини, злочини в органах державної влади та управління, вчинені організованими групами, злочинними організаціями, злочинними спільнотами.

Пререквізити та постреквізити дисципліни:

Пререквізити: «Теорія держави та права», «Конституційне право», «Адміністративне право».

Постреквізити: «Банківське право»; «Валютне право»; «Податкове право»; «Вексельне право».

Програмні результати навчання:

1. ПРН1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.
2. ПРН4. Знати та розуміти основи права Європейського Союзу.

3. ПРН 9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.
4. ПРН 17. Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.
ПРН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.
5. ПРН 21. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

ТЕМА 1. Діяльність держави й органів місцевого самоврядування в галузі публічних фінансів і фінансове право

Фінанси як економічна та правова категорія. Матеріальний зміст фінансів. Державні фінанси, фінансова система, фінансові відносини.

Фінансова діяльність держави. Органи управління фінансами. Принципи управління фінансовою діяльністю. Методи фінансової діяльності.

Формування грошових коштів: обов'язкова та добровільна мобілізація. Розподіл грошових коштів: поточні видатки та видатки розвитку, дотація, субвенція, субсидія. Загальний порядок використання грошових ресурсів державних фондів (цільове призначення, нормативи розподілу, ліміт використання).

Фінансова політика держави та її завдання. Значення фінансової політики для фінансової стабілізації економіки України.

Предмет і метод фінансового права. Система та джерела фінансового права. Фінансове законодавство. Форми фінансово – правових актів.

Фінансове право та наука фінансового права.

ТЕМА 2. Фінансово-правові норми і фінансові правовідносини

Зміст та види фінансово-правових норм. Імперативний характер фінансово-правових норм та їх категоричність. Зобов'язуючі, забороняючі, уповноважуючі фінансово-правові норми та їх особливості. Структура фінансово-правових норм.

Фінансово-правові відносини, їх зміст і особливості. Юридичні форми вияву та закріплення фінансових відносин. Функції фінансово-правових відносин в механізмі правового впливу на державні фінанси.

Правоздатність, дієздатність суб'єктів фінансово-правових відносин. Суб'єктивні права та юридичний обов'язок. Суб'єкти та об'єкти фінансових правовідносин і фінансового права. Колективні та уповноважуючі органи як суб'єкти фінансового права.

Функції та правове становище органів державної влади у сфері фінансової діяльності держави. Чинники, що мають визначальний вплив на формування завдань і функцій держави у сфері моделювання ринкових відносин.

ТЕМА 3. Правові засади організації та здійснення фінансового контролю в Україні

Сутність фінансового контролю. Місце фінансового контролю в системі управління суспільними процесами. Принципи фінансового контролю.

Об'єкт фінансового контролю та необхідна умова його ефективності. Фінансова дисципліна та її зміст. Суб'єкти фінансового контролю, їх функції і права.

Організація фінансового контролю. Спеціальні органи державного фінансового контролю та основні напрямки їх діяльності. Принципи організації роботи органів фінансового контролю. Контрольні функції державної пробірної служби, органів страхування, Національного банку України. Аудиторські служби в структурі організації фінансового контролю. Критерії оцінки ефективного здійснення фінансового контролю.

Види і методи фінансового контролю. Попередній, поточний, наступний обов'язковий, ініціативний фінансовий контроль. Ревізії та перевірки, обстеження, інспекції, спостереження. Класифікація ревізій: фронтальні та вибіркові, комплексні та тематичні. Термін проведення і оформлення результатів ревізії.

ТЕМА 4. Бюджетне право, бюджетна система і бюджетний процес України

Бюджет держави як економічна та правова категорія. Значення бюджету для функціонування держави.

Бюджетно-правові норми як складова частина фінансового права. Регулююча роль бюджетно - правових норм та їх особливості. Суб'єкти бюджетно-правових відносин. Матеріальні та процесуальні бюджетно-правові норми та характер їх дії.

Бюджетна система країни. Бюджетний устрій. Принципи бюджетного устрою. Бюджетна класифікація. Джерела доходів бюджету. Класифікація доходів бюджету та їх структура. Видатки бюджету та принципи їх розподілу. Власні та закріплені доходи. Регулюючі доходи бюджету Криму, областей. Дефіцит і профіцит бюджету. Резервний фонд в бюджеті.

Поняття бюджетних повноважень. Зміст інституту бюджетних повноважень. Конституційне закріплення повноважень. Бюджетні повноваження законодавчого і виконавчих органів державної влади. Бюджетні повноваження місцевих органів самоврядування та їх виконавчих органів.

Поняття бюджетного процесу. Особливості норм бюджетного процесу. Стадії (етапи) бюджетного процесу. Порядок складання і розгляду проекту бюджету в Україні. Затвердження і виконання бюджету. Складання, розгляд і затвердження звіту про виконання бюджету. Роль податкової адміністрації в забезпеченні надходжень до доходної частини бюджету. Місце Державного казначейства в організації виконання бюджету. Основні напрями бюджетної політики (бюджетна резолюція).

ТЕМА 5. Правовий інститут публічних доходів держави та органів місцевого самоврядування. Податкове право

Поняття державних доходів. Джерела доходів держави. Класифікація доходів. Система платежів та доходів державного бюджету. Єдність системи державних доходів. Обов'язкові платежі та методи їх стягнення.

Поняття податку. Ознаки податку. Функції податку. Принципи оподаткування. Класифікація податків. Податкова система України. Елементи податкового механізму. Об'єкт та предмет оподаткування. Одиниця оподаткування. Суб'єкти податкових правовідносин. Основні права і обов'язки суб'єктів податкових правовідносин.. Види податкових правопорушень. Відповідальність за порушення податкового законодавства.

ТЕМА 6. Правові основи державних і муніципальних запозичень, державного і муніципального боргу та державного кредиту

Державний кредит як економічна та правова категорія. Джерела та принципи державного кредиту. Об'єкт та суб'єкти державного кредиту. Використання та повернення державою мобілізованих коштів. Особливості державного кредиту. Об'єктивна можливість та доцільність існування державного кредиту.

Активна економічна політика держави. Утворення державного боргу. Внутрішній та зовнішній державний борг. Залучення фінансових ресурсів державою на кредитній основі. Обслуговування державного внутрішнього боргу, методи його обслуговування та механізм управління ним. Функції та форми державного кредиту. Форми державного внутрішнього кредиту. Класифікація державних внутрішніх позик: ознаки, критерії, види, форми. Облігації та казначейські зобов'язання. Порядок здійснення запозичень до місцевих бюджетів. Погашення зовнішнього і внутрішнього боргу та його джерела.

Політика держави в сфері фінансових позичкових ресурсів.

ТЕМА 7. Правове регулювання страхування

Поняття і функції страхування. Страхові фонди як особливі фонди цільового призначення. Об'єкт та суб'єкти страхування. Самострахування. Централізована та децентралізована форми організації страхового фонду. Централізоване страхування за рахунок децентралізованих джерел.

Види страхування. Галузі та підгалузі страхування. Перестраховування. Співстрахування. Страхові послуги.

Законодавство України, що регулює страхову діяльність. Організація страхування в Україні і відносини у цій сфері, що регулюються фінансовим правом. Діяльність Комітету у справах нагляду за страховою діяльністю.

ТЕМА 8. Правове регулювання публічних державних і муніципальних видатків

Поняття державних видатків. Особливості відносин у галузі видатків в період формування ринкової економіки. Принципи фінансування державних витрат. Повне та часткове фінансування.

Поняття та принципи бюджетного фінансування. Об'єкти бюджетного фінансування. Розпорядники і одержувачі бюджетних коштів.

Поняття кошторисно-бюджетного фінансування. Кошторис як індивідуально-плановий акт, його зміст. Правове значення кошторисних підрозділів. Індивідуальні та зведені кошториси та плани асигнувань. Порядок складання та затвердження кошторисів. Види кошторисів. Обов'язкові та розрахункові норми. Методи створення грошових норм.

Порядок здійснення кошторисно-бюджетного фінансування. Порядок фінансування соціально-культурних заходів в умовах переходу до ринку. Порядок фінансування охорони здоров'я та фізичної культури. Порядок фінансування видатків на національну оборону. Правове регулювання видатків на утримання законодавчої, виконавчої влади та правоохоронних органів.

Бюджетні правопорушення і фінансовий контроль за ефективним та цільовим використанням бюджетних коштів.

ТЕМА 9. Правові основи банківської діяльності, валютного регулювання і контролю

Готівковий та безготівковий грошовий обіг. Умови грошового обігу. Національна грошова система та її елементи. Платіжна система. Види платіжних систем. Правові засади організації і функціонування платіжних систем в Україні.

Банківська система як елемент національної грошової системи. Функції і операції НБУ. Функції комерційних банків. Види угод і операцій комерційних банків. Банківські правовідносини. Банківське законодавство.

Правове регулювання інституту банківського рахунку. Організація готівкового обігу та регулювання касових правил. Правове регулювання безготівкових розрахунків.

Поняття валюти та валютних операцій. Конвертованість валют. Національна валютна система та її елементи. Сутність і напрямки валютного регулювання. Функції органів державної влади у сфері валютного регулювання. Правовий режим валютного контролю.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Структура навчальної дисципліни наведена у додатку 1.1., 1.2.

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль – це перевірка рівня засвоєння знань, навичок, вмінь та інших компетентностей за певний період навчання (навчальний семестр, навчальний рік).

З навчальної дисципліни «Назва навчальної дисципліни» передбачено:

для денної форми навчання – залік;

для заочної форми навчання – залік.

Критерії та засоби оцінювання успішності навчання

Критерії оцінювання успішності навчання (**Критерієм успішного проходження здобувачем підсумкового оцінювання** може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. **Мінімальний пороговий рівень оцінки** визначається за допомогою якісних критеріїв і трансформується в мінімальну позитиву оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Для здобувачів вищої освіти, що навчаються за денною формою навчання, максимальна сума балів за всі види робіт з навчальної дисципліни – 100 балів: за виконання завдань у рамках аудиторної роботи – 30 балів, самостійної роботи – 15 балів, індивідуальної роботи – 15 балів; 40 балів – за виконання завдань, винесених на підсумковий контроль.

Для здобувачів вищої освіти, що навчаються за заочною формою навчання, максимальна сума балів за всі види робіт з навчальної дисципліни – 100 балів: за виконання завдань у рамках аудиторної роботи – 20 балів, самостійної роботи – 30 балів, індивідуальної роботи – 10 балів; 40 балів – за виконання завдань, винесених на підсумковий контроль.

За самостійну та індивідуальну роботу здобувач вищої освіти отримує бали після виконання наступних видів завдань, які оцінюються згідно їх складності:

Написання та публікації статті у фаховому виданні – 30 балів;

Написання та публікація тез доповідей на конференції міжнародного, всеукраїнського чи регіонального рівня – 15 балів;

Підготовка мультимедійних презентацій з обраних тем, де одна презентація оцінюється максимум у 10 балів (не більше 3-х);

Підготовка тестових завдань з обраних тем, де тестові завдання за однією темою оцінюються максимум у 5 балів (за 10 питань);

Складання практичних задач з обраних тем (з відповідями), де одна задача оцінюється максимум у 5 балів (не більше 3-х).

Підготовка термінологічного словника оцінюється у 10 балів (100 слів).

Самостійне опрацювання теоретичних питань – до 5 балів за відповіді на питання по одній темі.

Під час виконання індивідуальної та самостійної роботи слід використовувати систему управління дистанційним навчанням «Moodle» та/або СУДН «Міа:Освіта», окрім таких видів роботи як написання та публікація статей і тез, а також підготовка словника.

Поточний контроль може проводитись усно, письмово або у формі комп'ютерного тестування, колоквіуму, оцінювання виступів на семінарських та практичних заняттях, ділових чи імітаційних ігор тощо.

Аудиторні бали розраховуються за формулою: сума оцінок за семестр * коефіцієнт аудиторної роботи.

Коефіцієнт розраховується на кожен семестр за формулою: 30 балів : 5 (максимальна оцінка): кількість занять у семестрі.

Критерії оцінювання аудиторної роботи здобувачів вищої освіти

Бали	ПОЯСНЕННЯ
5	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
4	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом заняття навчальні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями. Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
3	Питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні; практичні навички та вміння мають поверхневий характер, потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані, деякі види завдань виконані з помилками.
2	Питання, винесені на розгляд, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру; практичні навички та вміння сформовані недостатньо; більшість навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки, які потребують подальшого усунення.
1	Здобувач вищої освіти не готовий до заняття, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, що розглядалися під час заняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.
0	Відсутність на занятті

Для навчальної дисципліни «Фінансове право» засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають: стандартизовані тести, наскрізні/командні проєкти, аналітичні звіти, реферати, есе, розрахункові/розрахунково-графічні роботи, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, студентські презентації та виступи на наукових заходах, реальних об'єктах тощо, інші види індивідуальних та групових завдань); усна відповідь на питання, що винесені на розгляд під час проведення семінарського заняття; доповідь, реферат; тестування; бліцопитування; вирішення практичних завдань; виступи на наукових заходах, тощо.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS

	Залік	Екзамен/ диференційований залік	Оцінка	Пояснення
90-100	зараховано	Відмінно	А	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані в повному обсязі.
83-89		Добре	В	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний в повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близько до максимальної.
75-82			С	«Добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком; в основному сформовані практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання жодного з них не оцінена мінімальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з помилками.
68-74		Задовільно	Д	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю; але прогалини не носять істотного характеру; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; більшість передбачених РПНД навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.
60-67			Е	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовано деякі практичні навички роботи; частина передбачених РПНД навчальних завдань не виконані або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35-59	не	Не задовільно	FX	«Умовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовані необхідні практичні навички роботи; більшість навчальних завдань не

				виконано або якість їх виконання оцінено кількістю балів, близько до мінімальної; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання).
1-34			Г	« Безумовно незадовільно » - теоретичний зміст курсу не засвоєний; не сформовані необхідні практичні навички роботи; всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки або не виконані взагалі; додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань.

Інформаційне та методичне забезпечення навчальної дисципліни (рекомендовані джерела інформації)

Додаток 1.3. (оновлюється щорічно та/або в разі необхідності).

Кількість джерел визначає розробник (-и) РПНД та оформлюють згідно Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ФІНАНСОВЕ ПРАВО»

Освітній ступінь **перший (бакалаврський)**
Спеціальність **081 «Право»**

на **2023/2024** навчальний рік

Форма навчання: ДЕННА   **Обсяг: 3 кредитів ЄКТС (90 годин)**

Факультет підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції

Курс 4

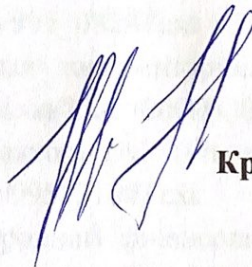
Група ДР-041/044; СР-041/042

№ теми згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				Самостійна та індивідуальна робота
			Всього	Лекції	Семінари	Практ. заняття	
1	Діяльність держави й органів місцевого самоврядування в галузі публічних фінансів і фінансове право	7	4	2	2		3
2	Фінансово-правові норми і фінансові правовідносини	8	4	2	2		4
3	Правові засади організації та здійснення фінансового контролю в Україні	5					5
4	Бюджетне право, бюджетна система і бюджетний процес України	7	4	2	2		3
5	Правовий інститут публічних доходів держави та органів місцевого самоврядування. Податкове право	7	4	2	2		3
6	Правові основи державних і муніципальних запозичень, державного і муніципального боргу та державного кредиту	7	4	2	2		3
7	Правове регулювання страхування	7	4	2	2		3

№ теми згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	обсяг Загальний годин	Аудиторна робота				Самостійна та індивідуальна робота
			Всього	Лекції	Семінари	Практ. заняття	
8	Правове регулювання публічних державних і муніципальних видатків	5	2	2			3
9	Правові основи банківської діяльності, валютного регулювання і контролю	7	4	2	2		3
	Разом за семестр	60	30	16	14		30
	Форма підсумкового контролю	залік					

Розглянуто на засіданні кафедри цивільного права та процесу факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції., протокол від 29.08.2023 № 29

**Завідувач кафедри
цивільного права та процесу
доктор юридичних наук, доцент**

Кристина РЕЗВОРОВИЧ

ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ФІНАНСОВЕ ПРАВО»

Освітній ступінь **перший (бакалаврський)**

Спеціальність **081 «Право»**

на **2023 / 2024** навчальний рік

Основні нормативні акти:

1. Конституція України;

Акти міжнародного права:

1. Конвенція, що скасовує вимогу легалізації іноземних офіційних документів, Гаага, 5 жовтня 1961 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_082#Text
2. Уніфіковані правила та звичаї для документарних акредитивів (редакція 1983р.). URL: <http://consultant.parus.ua/?doc=00GTQ81A59>
3. Конвенція з міжнародного факторингу (Оттава, 1988 р). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_210#Text
4. Конвенція УНІДРУА про міжнародний фінансовий лізинг (Оттава, 1988 р).URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_263#Text
5. Конвенція ООН про міжнародні переказні векселі і міжнародні прості векселі (Женева, 1988 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_252#Text
6. Міжнародні правила з інкасо (публікація Міжнародної торгової палати № 550, редакція 1995 р.) URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MU96447>
7. Європейська хартія місцевого самоврядування. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036#Text

Закони:

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>
2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
4. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>

5. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>
6. Податковий Кодекс від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
7. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
8. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21 грудня 2017 р. № 2258-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>
9. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
10. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21 червня 2018р. № 2473-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>
11. Про джерела фінансування органів державної влади: Закон України від 30 червня 1999 року № 783-XIV. Відомості Верховної Ради України. 1999. № 34. Ст. 274.
12. Про електронні довірчі послуги: Закон України від 05 жовтня 2017 року URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#n534>
13. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22 травня 2003 року № 851-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 36. Ст. 275.
14. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 09.07.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1058-15#Text>
15. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття: Закон України від 02 березня 2000 р. № 1533-III із змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1533-14#Text>
16. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 28 грудня 2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/77-19#Tex>
17. Про зайнятість населення: Закон України від 01 березня 1991р. № 803-XII із змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17#Text>
18. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 07 червня 1996 р. № 236/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80#Text>
19. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 р. № 280-97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>

20. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України від 26 січня 1993р. № 2939-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text>
21. Про платіжні системи та переказ грошей в Україні: Закон України від 04 квітня 2001р. № 2346-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2346-14#Text>
22. Про ратифікацію Європейської хартії місцевого самоврядування: Закон України від 15 липня 1997р. № 452/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/452/97-%D0%B2%D1%80#Text>
23. Про страхування: Закон України від 07 березня 1996р. № 85/96-ВР із змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80#Text>
24. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.07.2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14#Text>
25. Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999 р. № 29/99-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>
26. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 21.06.2000 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>
27. Про обіг векселів в Україні: Закон України від 05.04.2001 № 2374-III. Офіційний вісник України від 11.05.2001, 2001 р., № 17, ст. 731. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2374-14#Text>
28. Про Рахункову палату: Закон України від 02.07.2015 р. № 576-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-19#Text>

Підзаконні акти:

1. Положення про Державну казначейську службу України: постанова Кабінету Міністрів України від 15 квітня 2015 р. № 215. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/215-2015-%D0%BF#Text>
2. Положення про єдиний казначейський рахунок: наказ Головного управління Державного казначейства України № 122 від 26.06.2002. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0594-02#Text>
3. Про бюджетну класифікацію: Наказ Міністерства фінансів України № 14.01.2011 № 11 URL: https://zakononline.com.ua/documents/show/128643___529990
4. Про затвердження Положення про Державну аудиторську службу України: Постанова КМУ від 3 лютого 2016 р. № 43. Офіційний вісник України, 2016. № 48. Ст. 2080. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/43-2016-%D0%BF#Text>

5. Про затвердження Положення про Державну службу фінансового моніторингу України: Постанова КМУ від 29 липня 2015 р. № 537. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/537-2015-%D0%BF#Text>
6. Про затвердження Положення про Міністерство фінансів України: постанова Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 р. № 375. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/375-2014-%D0%BF#Text>
7. Про затвердження Порядку здійснення місцевих запозичень: Постанова Кабінету Міністрів України від 16 лютого 2011 р. № 110 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/110-2011-%D0%BF#Text>
8. Про затвердження Порядку інформування роботодавців платника податку про наявність порушень застосування податкової соціальної пільги, позбавлення платника податку або відновлення його права на податкову соціальну пільгу та форми повідомлення про наявність порушень: наказ Міністерства фінансів України від 19.05.2017 № 514 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0693-17#Text>
9. Про затвердження Порядку казначейського обслуговування державного бюджету за витратами: наказ Міністерства фінансів України від 24.12.2012 № 1407. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0130-13#Text>
10. Про затвердження Порядку казначейського обслуговування місцевих бюджетів: Наказ Міністерства Фінансів України від 23.08.2012 № 938. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1569-12#Text>
11. Про затвердження Порядку перерахування міжбюджетних трансфертів: Постанова Кабінету Міністрів України від 15.12.2010 № 1132. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1132-2010-%D0%BF#Text>
12. Про затвердження Порядку повернення бюджетних коштів до відповідного бюджету в разі їх нецільового використання: Постанова Кабінету Міністрів України від 22 грудня 2010 р. № 1163. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1163-2010-%D0%BF#Text>
13. Про заходи щодо підвищення ефективності контролю за використанням бюджетних коштів: Указ Президента України від 19 вересня 2000р. № 1074/2000 із змінами та доповненнями. Офіційний Вісник України. 2000. № 38. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1074/2000#Text>
14. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади: Постанова КМУ від 10 вересня 2014 р. № 442. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/442-2014-%D0%BF#Text>

Підручники:

1. Бюджетна система: підручник / С. В. Юшко. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 383 с

2. Воронова Л.К. Фінансове право України: Підручник. К.: Прецедент; Моя книга, 2006. 448 с.
3. Орлюк О.П. Фінансове право: Академічний курс: підручник. К.: Юрінком Інтер, 2010. 808 с.
4. Фінансове право : підручник / [О. О. Дмитрик, І. Є. Криницький, О. А. Лукашев та ін.] ; за ред. М. П. Кучерявенка, О. О. Дмитрик. Харків : Право, 2019. 416 с.
5. Фінансове право : підручник / за заг. ред. О. М. Бандурки та О. П. Гетманець; Ю. М. Жорнокуй, О. В. Кашкарьова, Т. В. Колесник та інші. Х. : Екограф, 2015. 500 с.
6. Фінансове право : підручник / М. П. Кучерявенко, О. О. Дмитрик, О. А. Лукашев та ін.; за ред. М. П. Кучерявенка. Х. : Право, 2016. 440 с.
7. Фінансове право : підручник / за заг. ред. М.Г. Волощук, Т.О. Карабін, М.В. Менджул. Ужгород : Видавництво Олександри Гаркуші, 2017 244 с.

3. Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Дяків Т., Тетарчук І., Фінансове право. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. К.: Центр навчальної літератури, 2020. 160 с.
2. Кучерявенко М.П. Фінансове право: навчальний посібник. Х.: Право, 2013. 288 с.
3. Петровська І.І. Фінансове право: навчально-методичний посібник. ІваноФранківськ, 2017. 149 с. URL:<http://lib.pnu.edu.ua/read.php?id=6147>
4. Попова С.В., Роль В.Ф., Сергієнко В.В. Фінансове право: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2019 392 с.
5. Фінансове право України: навч. посібник (у схемах, таблицях та коментарях) / К. А. Гурковська, О. Б. Мороз, Ю. С. Назар, Л. М. Сукмановська. Львів: ЛьвДУВС, 2016. 308 с.
6. Лісовська Ю., Лісовський П., Подоляка С. Сучасне фінансове право. Навчальний посібник. К.: Кондор, 2018. 224 с.
7. Монаєнко А. Науково-практичний коментар Бюджетного кодексу України. Станом на 04.03.2021 р., К.: Професіонал Центр навчальної літератури. 2021. 316 с.
8. Кучерявенко М.П., Дмитрик О. О.Фінансове право, Х.: Право, 2019. 416 с.
9. Журавлев Д., Петков С., Дрозд А., Дрозд В. Страхування в Україні. Актуальне законодавство та судова практика. К.: Центр навчальної літератури, 2021. 420с.

Монографії та інші наукові видання:

1. Демянчук І. А. Фіскальна політика в умовах турбулентності економіки: монографія. Рівне: О. Зень, 2015. 192 с.

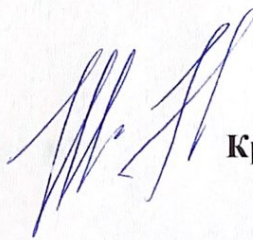
2. Козоріз М. А. Механізм реорганізації банківських установ в Україні: монографія. М. А. Козоріз, Н. Ю. Копилук; Національна академія наук України, Інститут регіональних досліджень. Львів: Ліга-Прес, 2014. 180 с.
3. Лукашев О.А. Теоретичні проблеми фінансового права : монографія. Харків: Право, 2010. 304 с.
4. Правове регулювання місцевих фінансів в Україні / [Солдатенко О.В., Антипов В.І., Музика-Стефанчук О.А. та ін.]; за заг. ред. О.В. Солдатенко. К.: Алерта, 2011. 244 с.
5. Рожко О.Д. Державні фінанси України: детермінанти та пріоритети розвитку: монографія. К.: Ліра-К, 2016. 360 с.
6. Сарана С. В. Податкові режими в Україні: монографія. К.: Талком, 2016. 414 с.
7. Теорія і практика визначення оподатковуваного прибутку підприємств в Україні: обліковий аспект: монографія / І. М. Павлова, Д. М. Серебрянський, О. М. Смірнова та ін.; за заг. ред. О. М. Смірнкової. К.: Алерта, 2014. 500 с.
8. Пожидаєва М. Платіжні системи. Теоретичні засади та фінансово-правове регулювання в Україні. Монографія. К.: Юрінком Інтер, 2020. 348 с.
9. Ковалко Н. Державні та місцеві цінні папери як об'єкти фінансово-правового регулювання. Монографія. К.: Юрінком Інтер, 2019. 328 с.

Інтернет-ресурси:

1. <http://portal.rada.gov.ua> – офіційний сайт Верховної Ради України
2. <http://www.president.gov.ua> – офіційне Інтернет представництво Президента України
3. <http://www.kmu.gov.ua/control> – єдиний веб-портал органів виконавчої влади України
4. <http://www.scourt.gov.ua> – інформаційний сервер Верховного Суду України
5. <http://www.ccu.gov.ua/pls/wccu/indx> – офіційний веб-сайт Конституційного Суду України
6. <http://www.vasu.gov.ua> – офіційний веб-сайт Вищого адміністративного суду України
7. <http://www.arbitr.gov.ua> – офіційне Інтернет представництво Вищого господарського суду України

Розглянуто на засіданні кафедри цивільного права та процесу факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції., протокол від 29.08.2023 № 29

**Завідувач кафедри
цивільного права та процесу
доктор юридичних наук, доцент**

Кристина РЕЗВОРОВИЧ